

Маципура В. В.,
*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ДЕРЖАВИ

Розвиток держави в багатьох аспектах залежить від інтелектуальної ефективності людини. На сьогодні знання являються одним із найвпливовіших факторів виробництва. Це означає, що інтелектуальний капітал є головною конкурентною перевагою підприємства.

Інтелектуальним капіталом вважається сукупність здібностей та знань, які мають економічну цінність і використовуються у виробничій системі, орієнтованих на задоволення потреб суспільства з метою створення інноваційного потенціалу та одержання доходу [1].

На сьогодні однією з найзатребуваніших і найбільш високооплачуваних професій є професія ІТ-спеціаліста. ІТ-фахівців в Україні майже 200 тис. осіб і щороку ця галузь зростає на 20 відсотків. При чому, потрапити в ІТ-сферу можна не обов'язково маючи вищу фахову освіту й не обов'язково бути програмістом.

Вивченню різнобічних аспектів інтелектуального капіталу присвятили чимало наукових праць, серед яких: О. Б. Бутнік-Сіверський [3], О. В. Попело [2], О. О. Стрижак [1] та інші.

Варто зазначити, що українських фахівців знають у світі за різними рейтингами на ринку праці. За останні кілька років Україну перестали розглядати як дешеве джерело талановитих людей. Наразі сприймають як країну, яка може випускати високоякісних інженерів у великій кількості. Американським роботодавцям імпонує те, що наша молодь, вирізняється своєю винахідливістю та креативністю. Українців характеризують як дуже креативних, працездатних, кмітливих та конструктивних спеціалістів. Українці – нація «trouble shooters», тобто людей, які розв'язують проблеми. Зазначені якості чудово вписуються в ДНК Кремнієвої долини. Окрім цього, там дуже цінуються україномовні та російськомовні розробники.

Одним із прикладів креативної розробки є Petcub, що дозволяє власникам тварин дистанційно гратися зі своїми домашніми улюбленцями. Інноваційна іграшка оселяється в домівках знаменитостей та простих громадян. Цей гаджет для тварин створила українська ІТ-компанія, офіс якої знаходиться у Кремнієвій долині. У цьому пристрої є камера, яка під'єднана до Інтернету та інтерактивна лазерна указка, яку розробили українці.

У грудні 2017 р. журнал Forbes оприлюднив 10 найуспішніших корпорацій світу. До цього списку потрапила міжнародна платіжна система PayPal, капіталізація якої сягнула 90 млрд доларів [4]. Розробники забезпечили платіжну систему надійним захистом від хакерських атак та максимально

спростили процес розрахунку в Інтернеті, що перетворило PayPal на найпопулярніший у світі спосіб онлайн-розрахунків та грошових переказів. На сьогодні більше 200 млн клієнтів системи можуть розрахуватися за покупки онлайн у 202 країнах. Одним із засновників компанії був українець Максиміан Левчин. PayPal зараз є однією з найпопулярніших компаній у Кремнієвій долині.

Останнім часом найбільш трендовими напрямками у ІТ є штучний інтелект (AI) та машинне навчання (ML). Так, попит на ці продукти зростає та інвестиції збільшуються на мільйони доларів щороку. Розробки на базі штучного інтелекту вже закріпилися в житті кожного, досить озирнутися навколо: коригування текстів, програми для перекладу, розпізнавання обличчя у соціальних мережах, роботи-пилососи, сканери відбитків у мобільних пристроях та багато чого іншого. В Україні розвиток AI- та ML-технологій відбувається не так швидко, як за кордоном. Але ми готові видавати якісні продукти на основі штучного інтелекту. За останнє десятиліття таких проєктів було чимало. Наприклад, програма для перевірки текстів Grammarly, систему Grammarly для фінансових організацій від стартапу Scorto, та розроблену в Viewdle технологію розпізнавання об'єктів та осіб із зображень, яку згодом придбала Google й використовує у своїй пошуковій системі. Таким чином, в Україні є всі шанси зайняти гідне місце в галузі розробки штучного інтелекту та машинного навчання [5].

Отже, головним у нашій країні є люди. Люди, які зараз будують успішні глобальні компанії і їх вже не десятки, їх вже сотні і тисячі. Це компанії, які дуже успішно конкурують із західними компаніями, багато з яких існують уже десятки років. В Україні відмінні конструктори та інженери, належна технологічна база, якісна вища освіта і у результаті багато українських проєктів є конкурентоспроможними на ринку.

Список використаних джерел:

1. Стрижак О. О. Формування інтелектуального капіталу. 2004. 23 с.
2. Попело О. В. Інтелектуальний капітал: теоретичний аспект і сучасні тенденції розвитку в Україні. *Економіка і регіон*. 2015. №2 (51). С. 66-78.
3. Бутнік-Сіверський, О. Б. Інтелектуальний капітал (теоретичний аспект). 2002. № 1. С. 16-27.
4. Lauren Debter. The Best Stocks Of 2017: Boeing, PayPal, Vertex Pharmaceuticals. Онлайн-стаття. URL : <https://www.forbes.com/sites/laurengensler/2017/12/22/the-best-stocks-of-2017-boeing-paypal-vertex-pharmaceuticals/?sh=3e5c2503193e> (дата звернення: 01.11.2021).
5. Гулій Н. Україна має всі шанси стати лідером у сфері штучного інтелекту. Онлайн-стаття. URL: https://business.24tv.ua/ru/ukraina-imeet-vse-shansy-stat-liderom-oblasti-iskusstvennogo_n1754843 (дата звернення: 01.11.2021).

Науковий керівник: **Лункіна Т. І.**, д-р екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна